

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

О. Б. КОРОЛЕНКО, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри економіки, організації та управління підприємствами
Д. В. ТХОРЕНКО, магістрант

Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг

Економічні наслідки спалаху пандемії COVID-19 чинять безпрецедентний тиск на весь бізнес, який виявився не в змозі підтримувати свою комерційну і операційну діяльність без забезпечення фінансової стійкості (стабільності). Підтримка фінансової стійкості вимагає від підприємств адаптації існуючих систем бізнес-планування до більш невизначених умов ведення бізнесу, в яких прибутковість, рух оборотних активів та доступ до фінансування та інвестицій піддаються сукупному тиску чинників внутрішнього і зовнішнього середовища [1]. Настав дуже вдалий час для переоцінки і актуалізації процесу бізнес-планування з особливою увагою до основних внутрішніх і зовнішніх чинників, що впливають на фінансові показники господарської діяльності підприємства. Використовуючи дану інформацію і нормативно-драйверний підхід до планування, компанії зможуть значно скоротити терміни формування прогнозів і планів, що дозволить оперативно реагувати на мінливу середу.

Можна визначити такі основні кроки оптимального управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах кризи. В першу чергу необхідно посилити контроль над надходженнями і видатками грошових коштів і здійснити впровадження пов'язаних KPI. Розробити і впровадити на підприємстві короткостроковий і середньостроковий інструмент прогнозування грошових потоків, в тому числі на безперервній основі прогнозу. Забезпечити належне управління грошовими коштами шляхом створення спеціального органу управління (центри управління). Також необхідно розробити короткострокові стратегії по забезпеченню ліквідності компанії, виходячи з обставин, що складаються – розвитку кризи (пандемії) [2].

З метою підтримки підприємств, які вже відчули на собі наслідки пандемії і викликаної нею фінансової кризи, держава запроваджує ряд податкових заходів та інструментів щодо зниження податкового навантаження на бізнес. Залучення компетентних в податковій сфері експертів значно скоротить час реагування на зміни, що в даній ситуації є, безсумнівно, одним з головних чинників мінімізації кризових наслідків для фінансової нестабільності. Поки підприємства очікують більше інформації щодо того, як довго країни будуть тримати свої кордони закритими і які заходи вживатимуть місцеві і міжнародні уряди, є ряд дій, які вони можуть зробити зараз, щоб підготуватися до подальшої роботи. Нижче перераховані основні кроки в даному напрямку.

1. Турбота про співробітників. Встановити надійні і довірчі відносини з співробітниками, аби розуміти, який вплив надає ситуація, що склалася на кожного окремо.

2. Організація системи управління. Створити систему управління для прийняття рішень, зосередившись на актуальних і доступних даних, а не на емоціях. Вона може складатися з трьох рівнів: короткостроковий (персонал і повсякденна діяльність), середньостроковий (наприклад, збереження грошових коштів та потенційні звільнення) і довгостроковий (ймовірність серйозного економічного впливу).

3. Проведення оцінки ризиків. Система оцінки ризиків повинна бути сфокусована на гігієнічних заходах і заходах безпеки, необхідних для захисту людей, фінансів, технологій і операцій під час спалаху пандемії.

4. Зовнішні комунікації. Під час кризи найцінніший товар – це довіра. Підприємствам рекомендується приділяти час, щоб запевнити клієнтів, зацікавлені сторони та громадськість в тому, що вони приймають відповідні заходи для боротьби зі спалахом – і навіть вносять свій вклад у вирішення проблеми. Соціальні мережі можуть стати відмінною платформою для цього, а також засобом пошуку ідей від клієнтів.

5. Оцінка ланцюжка поставок. З'ясувати, чи потребують потенційні клієнти в послугах компанії на даний момент, а також, в яких саме. Підтримувати зв'язок з постачальниками. Якщо грошових коштів не вистачає, можливо запропонувати обмін послугами і товарами за бартером.

6. Оцінка операційних ризиків. Підприємствам необхідно оцінити всі операційні аспекти свого бізнесу і створити попередній контрольний список. Так буде впевненість в готовності до роботи, як тільки це дозволить соціально-економічна ситуація.

7. Ефективно використовувати час простою. Використовувати будь-який вільний час, щоб розробити та впровадити нові послуги і товари. Стимулювати своїх співробітників і допомагати їм відчувати себе продуктивними і цінними, залучаючи їх до даного процесу [3, 4].

Власникам бізнесу рекомендується використовувати даний важкий період кризи на пошук нових можливостей. Стратегію відновлення фінансового благополуччя підприємств після пандемії можна розбити на три ключові етапи: виживання; вдосконалення; використання можливостей. Підприємствам в першу чергу необхідно вирішити проблеми з грошовими потоками і ліквідністю, визначивши, як можна перепрофілювати свою діяльність, щоб утримувати ці показники під контролем. Наступний крок – продумати, як можна поліпшити бізнес.

Література:

1. Глущенко О. Актуальні тенденції фінансового ринку України в умовах пандемії Covid-19. Збірник наукових праць ЛОГОС. 2020. С.47-50.
2. Русіна Ю. О., Полозук Ю. В. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають. *International scientific journal*, 2015. № 2. С. 91-94.
3. Кривицька О. Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку. *Фінанси України*. 2015. № 3. С. 138-143.
4. Варналій З. С. Проблеми забезпечення фінансової стійкості суб'єктів малого та середнього бізнесу. URL: www.ya.org.ua/brochure/2009/001/000.htm (дата звернення 21.01.21)